

เขียนคำทับศัพท์ให้ถูกต้อง....ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

นำเสนอเมื่อ : 22 ก.ค. 2552

การทับศัพท์ในภาษาไทย

ราชบัณฑิตยสถานได้ประกาศหลักการทับศัพท์ไว้อย่างเป็นทางการ ทั้งจากภาษาอังกฤษไปเป็นภาษาไทย ซึ่งเป็นการทับศัพท์แบบผสมทั้งถอดอักษรและถ่ายเสียง และจากภาษาไทยไปเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นการถ่ายเสียงเท่านั้น

ในการทับศัพท์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย อักษรโรมันหลายตัวสามารถถอดด้วยอักษรไทยแบบหนึ่งต่อหนึ่ง เช่น d=ด, r=ร, l=ล, f=ฟ เป็นต้น และสามารถแปลงกลับได้ตัวเดิม แต่ก็มีอักษรโรมันบางตัวที่สามารถถอดได้หลายเสียงในภาษาอังกฤษ หรือไม่มีเสียงที่เหมือนกันในอักษรไทย ส่วนนี้จึงต้องใช้การถ่ายเสียงเขาช่วย โดยเฉพาะกับอักษรที่เป็นสระ เช่น a อาจเทียบเท่ากับเสียง เออะ อะ อา เอ แอ ออ หรือทวิอักษร th ที่ออกเสียงเป็น /tʰ/, /s/

ก็ต้องดูว่าตนฉบับอ่านอย่างไรจึงจะสามารถทับศัพท์ได้ใกล้เคียงที่สุด

ส่วนนี้จึงมักจะเป็นปัญหาอันเนื่องมาจากแต่ละคนอ่านไม่เหมือนกันหรืออ่านด้วยต่างสำเนียง ตัวอย่างเช่น *tube* ภาษาอังกฤษแบบอเมริกันอ่านว่า /tʌb/ จึงทับศัพท์ว่า *ทูป* ส่วนภาษาอังกฤษแบบบริเตนอ่านว่า /tjʌb/ จึงทับศัพท์ว่า *ทิวบ์* หรือในกรณีที่ยึดถือหลักการทับศัพท์ต่างกัน เช่น *theta* อาจทับศัพท์เป็น *ทีตา, ธีตา, เทตา, ซีตา, เซตา*

ซึ่งเป็นการทับศัพท์ตามใจและไม่มีหลักที่แน่นอน อยากรึก็ตาม

คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษบางคำก็ได้รับการบรรจุลงในพจนานุกรมภาษาไทย

เพื่อกำหนดการสะกดคำในภาษาไทยตรงตามพจนานุกรมอย่างถาวร และถือว่าเป็นคำยืมในภาษาไทย

ส่วนการทับศัพท์ภาษาไทยไปเป็นภาษาอังกฤษ ถึงแม้อักษรไทยบางตัวจะสามารถแทนได้ด้วยอักษรโรมันแบบหนึ่งต่อหนึ่งได้เช่นกัน แต่ก็ยังมีอักษรไทยจำนวนมากที่กำหนดให้แทนด้วยอักษรตัวเดียวกัน หรือต้องใช้อักษรโรมันมากกว่าหนึ่งตัวเข้ามาประกอบ เช่น ฐ-ช-ฌ-ญ-ฎ-ฏ-ท-ธ=th, ง=ng, สระเอือ=uea บางครั้งพยัญชนะต้นและพยัญชนะสะกดก็ใช้อักษรโรมันต่างกันด้วย เช่น บ ถ้าเป็นพยัญชนะต้นใช้ b ถ้าเป็นพยัญชนะสะกดใช้ p เมื่อแปลงอักษรไปทั้งหมดแล้วทำให้ไม่สามารถถอดกลับมาเป็นอักษรไทยอย่างเดิมได้ และอาจทำให้คำอ่านเพี้ยนไปบ้าง ตัวอย่างเช่น *บางกอก* ทับศัพท์ได้เป็น *Bangkok* แต่ชาวต่างประเทศอาจจะอ่านว่า *แบงค็อก* ซึ่งก็เป็นเพียงเสียงอ่านที่ใกล้เคียงเท่านั้น ไม่ใช่เสียงที่แท้จริง

การทับศัพท์ คือการดำเนินการแปลงข้อความจากระบบการเขียนหรือภาษาหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่ง

อย่างมีหลักการ เพื่อให้สามารถเขียนคำในภาษาต่างประเทศด้วยภาษาและอักษรในภาษานั้น ๆ ได้สะดวก เช่น การทับศัพท์ภาษาอังกฤษซึ่งเขียนด้วยอักษรโรมัน มาเป็นอักษรไทยเพื่อใช้ในภาษาไทย หรือการทับศัพท์ภาษาไทยไปเป็นอักษรโรมันเพื่อใช้ในภาษาอังกฤษ เป็นต้น ส่วนมากใช้กับวิสามานยนาม อาทิ ชื่อบุคคล สถานที่ หรือชื่อเฉพาะที่ไม่สามารถแปลความหมายเป็นภาษาอื่นได้โดยสะดวก

การเขียนคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศตามระบบของราชบัณฑิตยสถาน

การทับศัพท์ให้ถอดอักษรในภาษาเดิม พอลควรแก่การแสดงที่มาของรูปศัพท์ และให้เขียนในรูปที่อ่านได้สะดวกในภาษาไทย การวางหลักเกณฑ์ ได้แยกกำหนดหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาต่าง ๆ แต่ละภาษาไป คำทับศัพท์ที่ใช้กันมานานจนถือเป็นภาษาไทย และปรากฏใน พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน แล้ว ให้ชดอไปตามเดิม เช่น ช็อกโกแลต ช็อกโกแลต เซ็ต กาซ แกส คำวิสามานยนามที่ใช้กันมานานแล้ว

อาจใช้ต่อไปตามเดิม เช่น Victoria = วิกตอเรีย, Louis = หลุยส์ หรือ Cologne = โคโลญ เป็นต้น
ศัพท์วิชาการซึ่งใช้เฉพาะกลุ่ม ไม่ใช่ศัพท์ทั่วไป อาจเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ขึ้นตามความจำเป็น

ตัวอย่างคำทับศัพท์จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

football = ฟุตบอล

cell เซลล์

James Watt = เจมส์ วัตต์

pattern แพตเทิร์น

Missouri มิสซูรี

broccoli บรอกโคลี

California แคลิฟอร์เนีย

general เจนอรัล

sweater สเวตเตอร์

booking บุคกิง

Snoopy สนูปี

gnat แนนต

knight ไนต์

psycho ไซโค

pneumonia = นิวมอเนีย

Worcester = วูสเตอร์

Marble Arch = มาร์บะลาช